

Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem

Az Egyetem 62 szak indítására rendelkezik engedéllyel.

Az Egyetemen 2003-ban összesen

- 937 hallgató tanult, ebből nappali tagozaton 937, esti tagozaton 0, levelező tagozaton 0, távoktatási tagozaton 0 fő;
- az oklevelet szerzettek száma 190 fő,
- a 937 nappali tagozatos hallgató közül tanulmányi ösztöndíjban 375, köztársasági ösztöndíjban 9, pénzbeli szociális támogatásban 188 fő részesült, kollégista volt 86 fő,
- az oktatók száma 352 fő.

A szöveges szakmai beszámoló megfelel az OM által előírt főbb szempontoknak, azonban hiányzik belőle az intézmény honlapjának címe, valamint a jegyzetellátás helyzetének, a pályázatok alakulásának, az oktatói, kutatói előmenetel változásának, az év közben a meghatározott jogcímen biztosított többletek felhasználásának, hatásának, ill. a képzési és fenntartási normatívák akapján történő finanszírozás tapasztalatainak bemutatása, valamint a számszaki beszámoló 4., 6., 9., 10/a., 14. sz. mellékletben szerepeltetett jogcím adatainak elemzése.

1.1 Név: Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem
Törzskönyvi szám: 308955 1051 20 0200 803010

1.3 Az ellátott tevékenységi kör, az év során teljesült feladatok, a szakmai feladatokban bekövetkezett változás, a szakmai működés értékelése

A 2003-as év a felsőoktatási intézmény természetéből fakadóan két tanév egy-egy félévét jelenti: 2002/03-as tanév második és a 2003/4 tanév első félévét. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem 128 éves történetében rendkívül fontos volt ezt a két félév. Miközben – az egyre könyörtelenebb gazdasági feltételek mellett – megőrizte az Egyetem a képességét, hogy – Wagner „Parsifalja” után szabadon és képletesen szólva – felmutassa és kiszolgáltassa a „Grált”, azaz, hogy megfeleljen páratlan múltjának és kisugározza a benne rejlő szellemi kincset, volt ereje bátran a jövőbe tekinteni, s egy hatékonyabban működő Zeneakadémia érdekében előkészíteni bizonyos reform-lépéseket. Megfeleltünk hagyományainknak. Ez annyit jelent, hogy hangszeres, énekes, zenetudományi és zeneelméleti tanszékeinken tanárainktól megszokott odaadással és intenzitással folyt a tanítás. Tehetséges növendékeink elvárták és meg is kapták azt a tudást, amelynek megszerzéséért Liszt Ferenc Zeneakadémiáját választották. E közös munka eredményének van láthatatlan, de érezhető és van igen látványos megnyilvánulása. A láthatatlan részt az Egyetem mindennapos szakmai élete jelenti: az órák színvonala, a növendék-hangversenyek százainak muzikusaink tehetségét, felkészültségét bizonyító nívója, az Egyetemet kurzusaikkal megtisztelő világhírű vendégtanárok érdeklődése és elismerése. Az Egyetem életének egy-egy pillanata látványos produkciókba sűrűsödött. Felfedeztük és nagytermünkben előadtuk egykori világhírű tanárunk, Weiner Leó fő művét, a „Csongor és Tündét”, új együtteseink alakultak: kamarazenekar, koncert fúvószenekar, férfikar, amelyek együtt, közös koncerten mutatkoztak be, világhírű énekesnőnk, a Zeneakadémia neveltje, Marton Éva közreműködésével. Marton Évát az Egyetem Tanácsa 2003-ban tiszteletbeli tanárrá választotta. Mindezek a meghatározó momentumok jelzik, mennyire erős szálakkal kötődik a Zeneakadémia a magyar zene hagyományaihoz és – világhírűvé vált egykori növendékei révén – a nemzetközi zenei élethez. Egyetemünk nap, mint nap bizonyítja, hogy egyike a sajátosan magyar tudás büszkeségeinek.

Testvérintézményeink a világ legrangosabb zeneakadémiái, szoros kapcsolatot tartunk a Bécs, Salzburg, München, Brüsszel, Amszterdam, London, Párizs, Helsinki, Moszkva zeneakadémiáival, jelentős amerikai egyetemekkel, gyakori tanáraink és növendékeink cseréje, közös koncertek, közös projektek dokumentálják igen előkelő helyünket a nemzetközi zenei életben. Növendékeink – valamennyi szakról – rendszeresen megmérettettek itthon és külföldön egyaránt. E szűkre szabott jelentésben fel sem lehet sorolni azokat a díjakat, amelyeket tehetséges növendékeink nyertek szerte a világban. A Zeneakadémia hagyományos erősségei (zongora, vonós hangszerek) mellett tovább folytatja meredeken felfelé ívelő karrierjét fa- és rézfúvós szakunk. Szóló és kamarazenét egyaránt magas szinten művelő növendékeink a jövő magyar és nemzetközi zenei életének arany tartalékai. Hírünknek megfelelően nagy a külföldi diákok érdeklődése, különösen intenzív érdeklődés mutatkozik a távol-keletről, Japánból, Koreából, és egyre sürgetőbben: Kínából. Ezekben az országokban mintaként tekintik a magyar zenei képzés modelljét a zeneiskoláktól a legfelsőbb szintig. A budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemet szinte kultikus tisztelet övezi. Természetesen szakmai munkánkkal kapcsolatban még be nem teljesült terveink vannak. Szeretnénk kiépíteni illetve megerősíteni a kortárs illetve régi zenei képzésünket. Úgy kívánjuk alakítani a muzsikaink szakosodásának kínálatát, hogy a növendékek már a zeneakadémiai évek alatt megteremthessék irányultságuk feltételeit. Mindenki tehetségesen kerül be a Zeneakadémiára. A ma Zeneakadémiájának viszont már nemcsak az a dolga, hogy a tehetséget csiszolja és a hozzá kapcsolódó tudást gyarapítsa, hanem az is, hogy a tehetség természetének megfelelő programot adjon a fiataloknak, amelyek – jó esetben – művészi életprogramot is jelenthetnek. Ezzel függ össze az a vágyunk, hogy növendékeinket minél jobban menedzseljük. Zeneakadémista korukban felfedezzük és bemutatjuk őket, de fontos lenne az is, hogy kövessük, segítsük pályakezdésüket, akár abban a formában, hogy – már pályájukon, önállósodva – az Egyetem „színeit” képviselik. Röviden: oktatási tevékenységünk mellé fel kívánjuk zárkóztatni hangversenyrendező tevékenységünket is – az oktatás, az Egyetem szolgálatában.

Mint minden évben, a 2003. év szakmai feladatai is a mindenkor változó, megújuló és az igényes, eredményes, magas színvonalat megtartó kihívásokat tartalmazzák. Hangszeres szakokon ezt a feladatot a nemzetközi versenyekre való felkészítés, az ehhez kötelezően társuló autentikus kottaanyag és hangszerállomány biztosítása jelenti. E szakok jogos igénye a nemzetközi vérkeringésben való megmérettetés, az ehhez tartozó küldés-fogadás megteremtése. A karmesterképző szakon hivatásos zenekari együttesek igénybevétele, valamint a kortárs zene előadói gyakorlata köré csoportosul az adott szak összes többi feladata. A zenetudományi szak – mint az egyetem tudós szakja – nagy könyv- és kottaigénnyel működik, valamint állandó kapcsolatban van az MTA Zenetudományi Intézetével. Ez a kapcsolat a szak egyik legértékesebb mutatója, a tudomány eredményeinek állandó jelenléte pótolhatatlan értékekkel segíti a képzés színvonalát.

Új feladatok, tartalmi megújítások:

Intézményünk Egyetemi Tanácsa 2003-ban is sok szakmai és szervezeti kérdésben döntött, melyek közül a legfontosabbak:

Megvizsgálta és elfogadta a mesterfokozat megszerzésének módosított feltételeit, szabályzatát.

- Szabályozta az egyéni és csoportos tanórák időtartamát.
- Megvizsgálta az oktatói-kutatói tevékenység tartalmi és működési feltételeit, és elfogadta a követelményrendszeréről szóló új szabályzatot.
- Megvitatta a Zeneakadémia szervezeti átalakulásának tervét, döntött az új rendszer kialakítása mellett (kht), mely szigorú szakmai kontroll mellett, a szakmai feladatok csorbítatlan ellátásával kerülhet kidolgozásra.
- Az egyik legfontosabb eredmény, hogy intézményünk Egyetemi Tanácsa jóváhagyta a kreditrendszerű óra- és vizsgaterveket, programokat, a Kreditrendszerű Tanulmányi és Vizsgaszabályzatot, valamint bevezette a kreditrendszerű képzést költségkihatások nélkül.

A hallgatói létszám alakulása nehezen befolyásolható, a felvételizők száma évről-évre bizonyos csökkenést mutat, amellel, hogy a felvételi keretszámnak jelenleg is többszöröse. A csökkenés gyökerei egyrészt a zenész pálya társadalom általi megítélésében rejlenek (zenészként bizonytalan jövőképpel), s csak részben magyarázhatók a demográfiai helyzet alakulásával.

2003-ban államilag finanszírozott képzésben 655 fő vett részt (átlag). A doktorandusz hallgatók száma 59, ebből -az október 15-i adatok szerint- 36 fő államilag finanszírozott. A költségtérítéses képzésben közel 100 hallgató vett részt, ennek kb. egyharmada külföldi hallgató, valamint sokuk már korábban szerzett diplomával rendelkezik. A művészeti képzés csak nagy tehetségekkel tud életben maradni, fejlődni, bizonytalan azonban, hogy a tehetséghez párosul-e jó anyagi helyzet. Fizetőképessé hallgató felvétele alapképzésre – ha tehetsége nem megfelelő – minőségromlást eredményezne. Ezért intézményünkben a költségtérítéses képzési lehetőség nem érvényesül elsődleges módon, a felvétel szűk keretek közt valósul meg.

A normatív kutatástámogatás intézményi felhasználásáról: A 6/1997. (II.12.) MKM rendelet, továbbá Egyetemünk 2001. március 27-én jóváhagyott kutatási szabályzata értelmében a kutatástámogatás prioritásai közé tartozik a doktor-, mesterképzésben részt vevő kutatók és hallgatók támogatása; tudományos konferenciák rendezése; tudományos művek kiadása; szakkönyvek beszerzése; a tudományos/művészeti kutatás eszköztárának megteremtése; könyvtárak fenntartása; a kutatómunkát segítő infrastruktúra fejlesztése; a kutatói megbízásokra fordítható összegek biztosítása.

Az intézményi szabályzattól a normatíva felhasználása során nem térünk el.

A támogatás intézményen belüli elosztása 2003-ban az alábbiak szerint alakult:

A központi keret felosztása belső pályázat útján történt, melynek elbírálásánál a felsorolt prioritások mellett az alábbi szempontokat vettük figyelembe:

- tanszéki pályázatnál a minősített oktatók arányát, a doktoranduszok számát,
- egyéni oktatói/hallgatói pályázat esetén a minősített fokozatot.

A normatív kutatástámogatás centralizáltan, intézményi szinten felhasznált hányada 20%. Ennek elosztásáról az intézményvezetés szintjén döntöttek.

Az intézményen belüli felosztásnál nem térünk el az intézményi szabályzattól.

A megvalósított, kiemelkedő kutatási és fejlesztési feladatok felsorolása:

A Zeneszerzés Tanszéken az IRCAM szoftverek frissített változatait, valamint a hangeditálási interfészt és szintetizátort csatlakoztatták a meglévő eszközökhöz és folyamatos használatban vannak az oktatásban és kutatásban.

- A Zenetudományi Tanszéken – az MTA Zenetudományi Intézetének és az Országos Széchenyi Könyvtárnak a segítségével – készül Erkel Ferenc Hunyadi László c. operájának kritikai kiadása, a felhasznált összeg a kutatómunka személyi kiadásait fedezte.
- Az Egyházzene Tanszék tovább folytatta az Egyházzenei Füzetek sorozatát, fejlesztette honlapját, valamint a doktorképzésben részt vevő hallgatók számára digitális tananyag készült.
- Az Ének-zenetanár, Karvezetés Tanszék egyetemi és DLA hallgatói szakmai tanulmányúton vettek részt Salzburgban, ahol a magyar kórusmuzsikát a Dómban tolmácsolták.
- Az LFZE Budapesti Tanárképző Intézetében a Jazz Tanszéken jazz elmélet jegyzet megírását támogattuk.
- A Tanárképző Intézet Könyvtára kutatómunkát végzett a Nemzeti Zenede történetével kapcsolatban.
- A Központi Könyvtár beszerezte a Corpus Mensurabilis Musicae hiányzó köteteit.

1.4

2003-ban jelentős lépéseket készítettünk elő Egyetemünk szervezetének és működésének megreformálása érdekében. Abból indultunk ki, hogy Liszt Ferenc Zeneakadémiája nemcsak csodálatos, szecessziós épületét tekintve, hanem múltjánál és jelenlegi hatalmas szellemi értékénél fogva is méltó része a világ kulturális örökségének. A mi értékünk Magyarország értéke, s egyik legfontosabb európai „hozádék”. Megértettük, hogy az állami támogatás mértéke egy átmeneti korszakban, az európai felzárkózás heroikus küzdelmét vívó ország gazdasági helyzetének függvénye. Úgy ítéltük meg, hogy a Zeneakadémia mindenkinek fontos, a fenntartó államnak éppen úgy, mint a hazai és nemzetközi magántőkének. Ebben – igen örvendetes módon – messzemenő politikai konszenzust tapasztaltunk: kormány és ellenzék egyaránt magának érzi a megújuló Zeneakadémia ügyét. Konszenzus mutatkozik az állami szféra és az üzleti világ részéről is. Ehhez a napi politikán messze túlmutató, igazi humán üzenethez, nevezetesen, hogy a zene politikamentes, nemzeti s egyben nemzet fölötti érték, kell felemelnünk a Zeneakadémia finanszírozását és működtetését. Az állami fenntartónak és az üzleti világnak egy olyan szervezeti formában kell összefognia, amely harmonikusan, egymást segítve látja el a Zeneakadémia finanszírozását. Az új szervezet körvonalai egyre élesebben bontakoznak ki, lehetőségként megtalálhatók az új, módosított felsőoktatási törvénytervezetben, amelynek parlamenti elfogadását türelmetlenül várjuk. Az új szervezeti felépítéstől azt várjuk, hogy a rendszer átláthatósága miatt megnőjön a magántőke támogatási kedve, versenyképességünket fokozza a modernizált működés, erősödjön önállóságunk, ami bizakodást, önbizalmat ad tanárainknak, alkalmazottainknak, növendékeinknek egyaránt. Tudjuk, hogy a szűken vett muzsikás szakma mellé bevonandó menedzsment hozzáállása, szelleme a Zeneakadémia esetében döntő fontosságú. Olyan emberek kellene ide, akik számára az értéket a Zeneakadémia hagyományos értéke jelenti, s ezt az igazi értéket kívánják piacképesé tenni. Szerencsénkre sikerül olyan támogatókat találnunk az üzleti szférából, akik számára Magyarország zenekultúrájának megtartása és megsegítése az üzleti kihívás mellett egyben presztízs kérdés is. Munkájukkal támogattak, és segítették az átalakulás előkészítését. Jószándékuk

természetesen csak akkor érhet célt, ha lehetővé válik számunkra a törvény adta, alapvető szervezeti megújulás. Az Egyetem Vezetősége és Tanácsa késznek mutatkozik a reformok bevezetésére.

Foglalkoztatottak létszáma a 2002. évi 457 főről 477 főre emelkedett. Ezen belül a teljes munkaidőben foglalkoztatottak létszáma 13 fővel, a részmunkaidőben foglalkoztatottak létszáma 25 fővel emelkedett, az állományba nem tartozók száma 18 fővel csökkent. A változás az üres állások betöltésével továbbá az oktatás szerkezetének változásával és – elsősorban a közoktatásban – új tantárgyak oktatásával van összefüggésben.